

Egyesületi hírek

RÉTHY ANTAL

1879 – 1975

Dr. Réthy Antal a Magyar Geofizikusok Egyesülete, sőt az egész magyar földtudomány doyenje szeptember 24-én 97. életévében eltávozott az élők sorából.

Dr. Réthy Antal 1879. május 3-án született, 21 éves volt, amikor a századforduló idején, 1900. jan. 15-én, a meteorológiai szolgálatba lépett. Nem csupán a meteorológia tudománya érdekelte; a földrengések vizsgálatával kapcsolatos eredményeit Eötvös Loránd is elismerően méltatta. 44 éves korában nevezik ki a Közgazdasági Egyetem magántanárává, 1943-ban pedig a Műszaki Egyetem ny. rendes tanára lett. 1934-től nyugdíjazásáig a Meteorológiai Intézet igazgatója volt. Nyugdíjazása után 1948-ig a Meteorológiai Intézet vezetőjeként tovább tevékenykedett.

Ki tudná felsorolni e munkás élet minden írásban rögzített eredményét? Számos tudományos könyv, több száz tanulmány, cikk, a Magyar Meteorológiai Társulat szervezése, a Meteorológiai távidőjelző szolgálat megszervezése, az agrometeorológiai kutatás megindítása mind az ő nevéhez fűződik. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1970-ben a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntette ki. Íletművét, és idős korában végzett munkáját a TMB 1972-ben a tudományok doktora fokozattal ismerte el. Hosszú, sikeres élete során számos hazai és külföldi tudományos társaság tiszteletbeli tagságát elnyerte.

Engedtessek meg nekem, hogy néhány vele kapcsolatos személyes élményemet felelevenítsem. Ő volt első igazgatóm, és mély benyomást tett rám Ógyallán többször hangoztatott vezérelve, hogy egy tudományos kutatónak minden nap egy nyomdakész sort kell írnia. Ez igen kevésnek tűnik, pedig – valóban újat mondó, lényeges szövegre korlátozva – alig van olyan kutató a magyar tudományban, aki ezt teljesítette. 80. születésnapjára ünnepségen említettem ezt, és megjegyeztem, hogy bizony magam sem teljesítettem ezt az akkor megmosolygott célkitűzést.

A földmágnesség távol esett érdeklődési körétől, mégis – amikor Ógyalla visszatért – önzetlenül törekedett ennek a nálunk addig elhanyagolt tudományágnak a fejlesztésére, ösztönöket javasolt, műszereket szerzett be, építéseket tett lehetővé, országos jellegű méréseket indított meg, így ennek a tudományágnak a hazai újraéledése szintén az ő érdemének tudható be.

Keményen megkövetelte a munkát, ezért igazgatósága alatt bizony elég sokat elégedetlenkedtünk, de csökkentette az ellenállást, hogy maga járt elől jó példával és saját erejét, idejét nem kímélve művelte haláláig szeretett tudományágait a meteorológiát és a geofizikát.

A Magyar Geofizikusok Egyesületének szinte minden megmozdulásán részt vett. Az Egyesületnek alapító tagja volt, akit 1958-ban az Egyesület tiszteleti tagjává választott.

Október 30-án nagyszámú tisztelői jelenlétében nagy részvétellel helyezték örök nyugalomra.

Az Egyesület tudományos ülésein hiányzik ezentúl a hajlott hátú szakállas ósz professzor, de emlékét tisztelettel megőrizzük.

dr. Barta György